

Робочий зошит — це посібник, у якому учень / учениця може писати, малювати, створювати схеми тощо. Тексти та ілюстрації до більшості завдань підібрані так, щоб вивчення української мови стало цікавим та пізнавальним. Ключі до деяких вправ дають змогу без допомоги вчителя перевірити правильність виконання.

Під час оцінювання тестів слід врахувати, що всі завдання (окрім тих, де потрібно встановити відповідність) оцінюємо по 1 балу за правильну відповідь. Завдання на встановлення відповідностей оцінюємо максимально 4 балами: по 1 балу за кожну правильно встановлену відповідність. Тому, виконавши перший рівень, максимально можна набрати 4 бали, другий рівень — 7 балів (3 бали за тестові завдання з однією правильною відповіддю та 4 бали за завдання на встановлення відповідностей), третій рівень — так само 7 балів. Усього — максимальних 18 балів.

Для переведення у 12-балльну шкалу потрібно отриману суму поділити на 3 і помножити на 2. Наприклад, учень набрав 15 балів: $15 : 3 \times 2 = 10$ балів.

Таблиця переведення у 12-балльну шкалу

I рівень	II рівень	III рівень
1. – 1 б.	1. А. – 1 б.	1. А. – 1 б.
2. – 1 б.	Б. – 1 б.	Б. – 1 б.
3. – 1 б.	В. – 1 б.	В. – 1 б.
4. – 1 б.	Г. – 1 б.	Г. – 1 б.
	2. – 1 б.	2. – 1 б.
	3. – 1 б.	3. – 1 б.
	4. – 1 б.	4. – 1 б.
Усього: 4 бали	Усього: 7 балів	Усього: 7 балів
УСЬОГО: 18 балів : 3 × 2 = 12 балів		

18 — 12 балів	9 — 6 балів
17 — 11 балів	8 — 6 балів
16 — 11 балів	7 — 5 балів
15 — 10 балів	6 — 4 бали
14 — 9 балів	5 — 3 бали
13 — 9 балів	4 — 3 бали
12 — 8 балів	3 — 2 бали
11 — 7 балів	2 — 1 бал
10 — 7 балів	1 — 1 бал

1. ПОВТОРЕННЯ ВИВЧЕНОГО В 5 КЛАСІ

Повторення. Лексикологія. Фразеологія

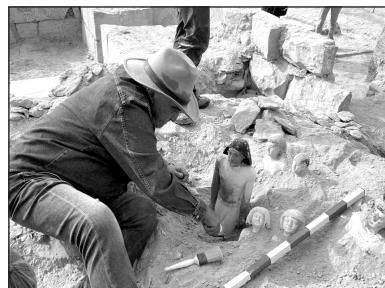
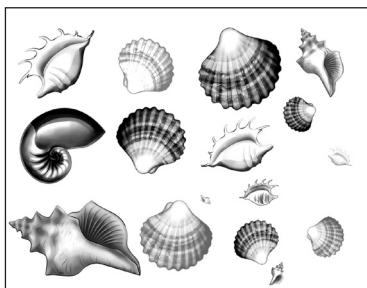
- багатозначні слова
- синоніми
- антоніми
- омоніми
- пароніми
- іншомовні слова
- суржик
- діалект/сленг
- фразеологізми

1. Прочитай текст. Підкресли багатозначні слова. До виділених слів допиши синоніми. Випиши дві антонімічні пари.

1. Завдяки сучасній науці ми можемо **зазирнути** _____ в минуле. 2. **Залишки** _____ мушлів, кістки первісних істот, знайдені у вапняках, болотах, навіть у шляхетному мармурі, допомагають **ученим** _____ відтворити масштабні картини давніх **епох** _____.
3. У холодному тілі кам'яних брил **уважний** _____ дослідник може помітити **безліч** _____ дрібних підказок про життя різних організмів, які заселяли нашу планету мільйони років тому.

1. _____
2. _____

2. Підпиши ілюстрації, визнач, які з них можна використати до тексту попередньої вправи. Які з написаних тобою слів є іншомовними?

1) _____

3) _____

2) _____

4) _____

3. Поєднай лініями слова так, щоб утворились лексично правильні словосполучення.

загубити	повагу
втрачати	олівці
	рівновагу
	гаманець

здібний	рухатися
здатний	музикант
	шахіст
	утворювати

люба	матуся
	сестричка
будь-яка	шапочка
	програма

передплачувати	газети
	заяву
підписувати	доручення
	журнал

4. Познач, які з поданих ілюстрацій можна використати для пояснення теми «Омоніми». Запиши речення, використовуючи згадані омоніми в різних значеннях.

1) _____

3) _____

2) _____

4) _____

- 5. Відредагуй і запиши поданий текст без помилок. Допиши речення, яке продовжить тему тексту і водночас пояснить ілюстрацію до нього.

1. Порцію морозива з'їдають в світі кожді три секунди! 2. А ви задумувалися, де і як з'явився цей десерт? 3. В Стародавньому Китаї у III столітті до нашої ери прохладні блюда вперше почали готувати для імператорів. 4. Поєдання снігу, льоду, ломтиків апельсина і зерен граната їм подавали після ситної трапези. 5. Прошло кілька сотень років, і китайці вирішили вдосконалити рецепт. 6. Для цього лід й сніг вони змішали з молоком, що дуже напоминало сучасне морозиво.

- 6. Установи відповідність між антонімічними фразеологізмами. Придумай і запиши 2 речення з кількома фразеологізмами на вибір.

1 у кишенях свистить	А руки опустити
2 рукою подати	Б живе на широку ногу
3 тримати хвіст трубою	В за тридев'ять земель
4 не покладати рук	Г ламати шапку
5 як оселедців у діжці	Д як кіт наплакав
6 дерти носа	Е аби день до вечора

Повторення. Фонетика. Орфографія

- голосні ненаговошенні
- приголосні
- м'який знак
- апостроф
- милозвучність
- спрощення

7. Прочитай уривки з пісень. Підкресли в кожному слові наговошенні голосні. Придумай і запиши речення з виділеними словами, прочитай його вголос.

Уривок 1

Ми розженемо хмари
І зберемось разом
Співати під гітару
Пісні про перемогу.
Рожеві окуляри зняли.
І тепер гуртом
Тримаємо удари.

(Quest Pistols «Хто ми є»)

Уривок 2

Хвилями, хвилями, як течія,
Магія ранку і кожного дня,
Пливемо, пливемо через моря
Туди, де колискова моя... (Артем Пивоваров «Дежавю»)

8. Устав пропущені літери, добери й запиши перевірні слова.

в..сокий _____
в..снянка _____
в..шневий _____
дал..чінь _____
джер..ло _____
д..шевий _____

д..мар _____
з..лений _____
з..мляк _____
з..рно _____
п..ро _____
т..хенько _____

9. Устав пропущені приголосні, добери й запиши перевірні слова.

бере..ти (х/г) _____
боро..ьба (т/д) _____
ду..ка (ш/ж) _____
ву..ка (т/д) _____
ле..ко (г/х) _____
сте..ка (ш/ж) _____

бі..ти (г/х) _____
гря..ка (т/д) _____
ді..ка (ш/ж) _____
кі..ті (г/х) _____
ні..ті (г/х) _____
ши..ка (п/б) _____

10. Визнач рядок, у якому всі слова записані правильно. Підкресли слова з по-милками.

- 1) деревяний, дзвякнути, медвяний, в'юн, солов'їний;
- 2) бюст, б'язь, розіб'ється, дит'ясла, любов'ю;
- 3) духмяний, румяний, кучерявий, сім'я, тъм'яний;
- 4) з'єднати, з'явитися, зв'язок, зяблик, без'ядерний;
- 5) комп'ютер, круп'яний, мавп'ячий, п'ятдесят, пюре;
- 6) бурянець, рясний, сузір'я, дірявий, подвір'я.

11. Устав, де потрібно, пропущений м'який знак і запиши слова у дві колонки.

Окун..чик, повіс..тю, ожелед.., ожеред.., киш..ка, італієц.., кин..те,
здоровец..кий, мен..ший, і..ший, сховаєш..ся, волинс..кий, європеєц..,
бояз..кий, учиш..ся, оглядаєт..ся, секретар.., дон..чин.

Немає м'якого знака	З м'яким знаком

Підкресли у виписаних словах другу від початку літеру й прочитаєш початок вислову Джонатана Свіфта: «... але ніхто не хоче бути старим». Поясни, як ти розумієш цей афоризм.

12. Утвори й запиши прикметники від поданих слів, ураховуючи явище спрошення.

Зразок.

Кількість — кількісний.

якість _____

швидкість _____

область _____

тиждень _____

контраст _____

форпост _____

війзд _____

користь _____

захист _____

студент _____

пристрасть _____

протест _____

Повторення. Синтаксис. Пунктуація

- словосполучення
- члени речення
- однорідні члени речення
- складне речення
- пряма мова

13. Проаналізуй світтину. Припусти, під час якої події вона могла бути зроблена. Запиши 6 словосполучень, за допомогою яких можна описати цю світтину.

---

14. Заповни таблицю (с. 10) прикладами з поданих речень і постав до кожного з членів речення питання.

1. За останні роки з'явилися цікаві професії.
2. Особистий мотиватор обирає з клієнтом ціль і допомагає досягти її.
3. Туристичний режисер складає для вас план цікавої подорожі.

Член речення	Приклад з речення	Питання
підмет	1) 2) 3)	
присудок	1) 2) 3)	
означення	1) 2) 3)	
додаток	1) 2) 3)	
обставина	1) 2) 3)	

15. Склади й запиши з поданих слів прислів'я. Розстав розділові знаки. Підкресли однорідні члени речення.

1. Коня, батогом, а, не, доглядай, вівсом.
2. Роги, кози, в, були, стерлися, та.
3. Дерева, з, лопата, одного, хрест, і.
4. Ні, від, не, маю, сонця, нічого, ні, місяця, від.

---

16. Запиши речення, які описують подані зображення й відповідають схемам (кожну зі схем можна використати лише один раз).

А

Б

В

Г

А ~~~~~ ————— ————— - - - .

Б - - - - - ————— ~~~~~ ————— .

В ————— ————— ————— - - - .

Г ~~~~~ ————— ————— - - - - - .

ЗМІСТ

1. ПОВТОРЕННЯ ВИВЧЕНОГО В 5 КЛАСІ

Повторення. Лексикологія	4
Повторення. Фонетика. Орфографія	7
Повторення. Синтаксис. Пунктуація.....	9

2. БУДОВА СЛОВА. ОРФОГРАФІЯ

Основа слова. Закінчення.....	12
Незмінні й змінні слова	14
Корінь слова. Спільнокореневі слова й форми слова.....	17
Префікс, суфікс.	18
Подвоєння на межі частин слова.....	20
Подовження	21
Написання префіксів <i>з-</i> (<i>зi-, c-</i>), <i>роз-</i> , <i>без-</i>	22
Написання префіксів <i>пре-</i> , <i>при-</i> , <i>pri-</i>	23
Правила написання букв <i>e</i> , <i>i</i> в суфіксах <i>-ечок-</i> , <i>-ечк-</i> , <i>-ичок-</i> , <i>-ичк-</i> , <i>-ив-(o)</i>	25
Будова слова. Орфографія. Узагальнення	27
<i>Діагностична робота 1. Будова слова. Орфографія</i>	29

3. СЛОВОТВІР. ОРФОГРАФІЯ

Змінювання і творення слів. Твірне слово. Словотвірний ланцюжок.....	32
Основні способи словотворення	33
Поняття про складні слова. Сполучні <i>o</i> , <i>e</i> . Слова з <i>пiв</i> , <i>напiв</i>	35
Зміни приголосних під час творення слів за допомогою суфіксів <i>-ськ-</i> , <i>-ств-</i>	36
Зміни приголосних під час творення іменників із суфіксом <i>-ин-(a)</i> від прікметників на <i>-ський</i> , <i>-цький</i>	37
Словотвір. Орфографія. Узагальнення	39
<i>Діагностична робота 2. Словотвір. Орфографія</i>	41

4. МОРФОЛОГІЯ ТА ОРФОГРАФІЯ

Повторення вивченого про частини мови	44
Іменник як частина мови. Конкретні й абстрактні іменники.	
Назви істот і неістот.....	46
Власні й загальні назви. Велика літера та лапки у власних назвах	47
Рід іменників. Іменники спільногороду	49
Незмінювані іменники. Рід незмінюваних іменників.....	51
Число іменників. Іменники, що мають лише форму однини.	
Іменники, що мають лише форму множини	53
Відмінки іменників.....	54
Поділ іменників на відмінні й групи.....	56

Відмінювання іменників I відміни.....	57
Кличний відмінок іменників I відміни	59
Відмінювання іменників II відміни	61
Особливості відмінювання іменників чоловічого роду в родовому відмінку	63
Кличний відмінок іменників II відміни	64
Відмінювання іменників III відміни.....	66
Відмінювання іменників IV відміни	67
Написання й відмінювання чоловічих і жіночих прізвищ, імен по батькові.....	69
НЕ з іменниками	72
Правопис складних іменників.....	74
Іменник. Узагальнення	75
<i>Діагностична робота 3. Іменник.....</i>	78
ПІДСУМКОВА ДІАГНОСТИЧНА РОБОТА	82